

Rapportage
*enquête en dialoogsessies
opvang huisvesting van
asielzoekers*

Gemeente
West Betuwe

Rapportage
*enquête en dialogosessies
opvang huisvesting van
asielzoekers*

Gemeente
West Betuwe

Concept 2

Datum: 21-6-2024

Projectnummer: 21661

Auteurs:

Bianca Tunter, Projectmanager/ Senior Onderzoeker

Joyce Berentsen, Projectmanager/ Onderzoeker

Danique Rietman, Onderzoeker

Movementem BV

T 0575 84 3738

E info@movementem.nl

W www.movementem.nl

Movementem werkt conform de Gedragscode voor Onderzoek & Statistiek van de Nederlandse Marktonderzoek Associatie (MOA) en mag het Fair Data Keurmerk voeren, waarmee wordt aangetoond dat op verantwoorde wijze met data en persoonsgegevens wordt omgaan. Tevens is Movementem aangesloten bij de Europese Vereniging voor Marktonderzoek (ESOMAR) en wordt voldaan aan de Internationale Code voor Markt- en sociaalwetenschappelijk onderzoek. Dit rapport is met grote zorg samengesteld. Desondanks kan het voorkomen dat informatie fout en/of onvolledig is. Movementem is niet aansprakelijk voor enige directe of indirecte schade die zou kunnen ontstaan door het gebruik van de aangeboden informatie.

Management Samenvatting	Pagina 4
1 Inleiding	Pagina 7
1.1 Onderzoeksopzet	Pagina 8
2 Resultaten	Pagina 9
Beoordeling opvang van asielzoekers	Pagina 10
Opvanglocatie(s)	Pagina 17
Inspraak inwoners	Pagina 28
3 Bijlagen kwantitatief onderzoek	Pagina 31
Bijlage I Achtergrondvariabelen	Pagina 32
Bijlage II Onderzoeksverantwoording	Pagina 33
4 Dialogsessies	Pagina 34

**Management
Samenvatting**

Combinatie van kwantitatief en kwalitatief onderzoek

In opdracht van gemeente West Betuwe heeft Movementem grootschalig kwantitatief en kwalitatief onderzoek uitgevoerd onder de inwoners van de gemeente. 1.135 inwoners hebben een vragenlijst ingevuld. 256 inwoners hebben zich aangemeld voor de dialoogsessies, daarvan hebben 166 inwoners daadwerkelijk meegedaan aan de dialoogsessies. Zij dachten mee over de opvang van asielzoekers in de gemeente. De dialoogsessies zijn heel goed verlopen, de deelnemers hebben de dialoogsessies gemiddeld beoordeeld met een 7,9. De resultaten zijn in deze management samenvatting integraal beschreven.

Beoordeling opvang van asielzoekers

Over de opvang van asielzoekers door de gemeente West Betuwe zijn de meningen verdeeld. Zo vindt 33% het (heel) goed, is 21% neutraal en vindt 46% het (heel) slecht. Als het gaat om de opvang van asielzoekers in de Nederlandse samenleving, is het merendeel (61%) van de respondenten hierover (heel) negatief. Neutraal en (heel) positief is respectievelijk 13% en 26% van de respondenten.

79% van de respondenten heeft zorgen als het gaat om de opvang van asielzoekers in de gemeente. Er zijn met name zorgen over mogelijke overlast van asielzoekers en dat het ten koste gaat van het woningaanbod voor de inwoners. Ook maakt 52% zich zorgen over de integratie van asielzoekers. Van de respondenten ziet 49% kansen als het gaat om de opvang van asielzoekers in de gemeente. Dit betreft met name iets kunnen betekenen voor mensen in nood. Ook worden economische kansen voor de regio genoemd (extra werknemers).

Bij de dialoogsessies was circa 15% van de deelnemers zeer tegen de komst van asielzoekers. De deelnemers hebben aangegeven hoe zij tegen

asielopvang aankijken op een schaal van 1 tot 10 (1=heel negatief, 10 heel positief). Gemiddeld gaven de deelnemers van de dialoogsessies een 6,9. Met deze 6,9 zijn de deelnemers (licht) positief over de komst van asielzoekers in de gemeente. Het thema veiligheid en de zorgen rondom dit thema kwamen veel terug bij de dialoogsessies.

Opvanglocatie(s)

72% van de respondenten vindt een opvang voor niet meer dan 50 asielzoekers een goede grootte voor een locatie. De minste voorkeur gaat uit naar opvang voor 150 tot 250 asielzoekers (2%). Respondenten blijven achter de gekozen grootte voor een opvanglocatie staan, ook al zou dat betekenen dat er meerdere opvanglocaties in de gemeente komen.

In de dialoogsessies is ook door de meerderheid de voorkeur uitgesproken voor kleinere opvanglocaties. Hierbij is ook genoemd dat het aantal opvangplekken zich moet verhouden tot de bevolkingsgrootte en de voorzieningen in de nabije dorpskern.

Ruim de helft (51%) van de respondenten ziet de locaties voor de opvang van 331 asielzoekers het liefst over meer kleinere locaties verspreid door de gemeente. Ze verschillen van mening over waar deze kleinere locaties geplaatst moeten worden. 29% vindt het buitengebied de beste plek. Daarnaast kiest 39% voor aan de rand van de kernen en vindt 32% dat de opvanglocaties in de kernen geplaatst moeten worden.

Respondenten die kozen voor 1 grote locatie, vinden het buitengebied de beste locatie om deze opvang te plaatsen. Respondenten die kozen voor 2 à 3 middelgrote locaties of meer kleinere locaties, vinden aan de rand van de kern(en) de beste locatie.

In de dialoogsessies heerste de mening dat opvanglocaties wel dichtbij de kern moeten zitten om segregatie, verveling en ontoegankelijkheid van voorzieningen te voorkomen.

Bij de opvang van asielzoekers vinden respondenten het, beoordeeld vanuit het oogpunt van de gemeente, vooral belangrijk dat asielzoekers de Nederlandse taal en cultuur leren en werken of een opleiding volgen om sneller aan het werk te komen. Waar de gemeente bij de opvanglocaties vooral aandacht aan moet besteden volgens respondenten is dat er genoeg te doen is voor kinderen en jonge vluchtelingen.

Tijdens de dialoogsessies is ook bevestigd dat het leren van de Nederlandse taal als fundamenteel wordt beschouwd. Veel inwoners noemden daarbij ook de toevoeging van onderwijs over de normen, waarden en cultuur van de Nederlandse samenleving. Sommige inwoners vinden dit de verantwoordelijkheid van de asielzoekers zelf terwijl anderen ook kijken wat zij zelf bij de integratie zouden kunnen betekenen. Ook is bij de dialoogsessies genoemd dat de basisvoorzieningen zoals onderwijs, zorg, en bereikbaarheid met de fiets of het OV en dagbesteding zoals sporten, muziek en kookles randvoorwaarden zijn van opvanglocaties. Veel deelnemers verwachten dat de aanwezigheid en beschikbaarheid van voorzieningen een belangrijke rol spelen bij de integratie.

Als er een opvanglocatie in de buurt zou komen, vindt ruim de helft van de respondenten dat er aandacht moet zijn voor de leefbaarheid van iedereen in de buurt. Verder is nagenoeg de helft van de respondenten van mening dat er een vast aanspreekpunt moet zijn dat ze makkelijk kunnen bereiken.

Tijdens de dialoogsessies is het belang van locatie- en opvangmanagement benadrukt. Hierbij werd ook het belang van één aanspreekpunt benoemd dat lokaal aanwezig en 24/7 bereikbaar is. Ook is in de dialoogsessies genoemd dat de inzet van experts en gedegen onderzoek wenselijk is. Leer hierbij ook van andere gemeenten en expertorganisaties. Ook werd geopperd om statushouders te betrekken om asielzoekers goed 'te laten landen'.

Betrokkenheid inwoners

Als er een opvanglocatie in de buurt zou komen, dan willen bewoners vooral betrokken worden via een papieren brief (44%), (online) bijeenkomsten (39%) of een digitale nieuwsbrief (38%). De ruime meerderheid (88%) geeft daarnaast aan dat ze het belangrijk vinden dat buurtbewoners kunnen meedenken over wat er geregeld moet worden op en rond de opvanglocatie(s) van asielzoekers. Van de respondenten vindt 36% het ook belangrijk dat asielzoekers kunnen meedenken over wat er geregeld moet worden op en rond de opvanglocatie(s).

Tijdens de dialoogsessies is benadrukt dat de communicatie cruciaal zal zijn voor de verhouding tussen de gemeente en de inwoners. De sessiedeelnemers vinden het heel belangrijk dat de gemeente transparant communiceert over de uitvoering en de besluitvorming rondom de opvang, met daarin nadrukkelijke aandacht voor het participatietraject. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan regelmatige communicatie zowel voor, tijdens, en na als het organiseren van de opvanglocaties.



Inleiding

Benaderen doelgroep

In opdracht van gemeente West Betuwe heeft Movementem een onderzoek over de opvang en huisvesting van asielzoekers in de gemeente uitgevoerd. De deelnemers zijn geworven via het panel West Betuwe Spreekt, verschillende artikelen in huis aan huis kranten, sociale media kanalen en de gemeentelijke website en nieuwsbrief.

De inwoners hebben de mogelijkheid gehad om de vragenlijst in te vullen tussen 16 april en 15 mei 2024.

Deelnemers

In totaal hebben 1.135 respondenten de vragenlijst volledig ingevuld.

Met het aantal respondenten (1.135) kunnen met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 2,83% uitspraken worden gedaan over de populatie (alle inwoners van de gemeente West Betuwe).

Resultaten weergave

De resultaten van dit onderzoek staan in het voorliggende document beschreven met diagrammen en tabellen.

Door routes in de vragenlijst en vragen waarbij meerdere antwoorden mogelijk zijn, kan het voorkomen dat het aantal respondenten en/of het aantal antwoorden niet overal gelijk is in deze rapportage. Om deze redenen wordt ter volledigheid bij de resultaten aangegeven hoeveel respondenten ('n') de betreffende vraag hebben beantwoord. Door afrondingsverschillen telt niet alles op tot 100%. Bij sommige vragen konden respondenten meerdere antwoorden geven. Het totale percentage komt dan hoger dan 100% te liggen.

In bijlage 1 van deze rapportage staan de achtergrondgegevens van de

respondenten weergegeven. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

In bijlage 2 van deze rapportage wordt nader ingegaan op de betrouwbaarheid, nauwkeurigheid en representativiteit van de resultaten. Deze bijlage is aan het einde van deze rapportage te vinden.

Er is een aantal open vragen gesteld aan de respondenten. Alle open antwoorden worden getoond in 'Bijlagenboek bij Rapportage opvang asielzoekers'.

Dialogsessies

Aan het einde van de vragenlijst konden inwoners zich opgeven om door te praten over het onderwerp tijdens een dialogsessie. 256 inwoners hebben zich aangemeld voor de sessies. Er zijn 6 dialogsessies geweest waar uiteindelijk in totaal 166 inwoners aan hebben deelgenomen. De sessies zijn in samenwerking met Maatschap voor Communicatie uitgevoerd. Aan de hand van een inspirerende werkvorm is het gesprek aangegaan over de criteria en randvoorwaarden die mensen belangrijk vinden bij de opvang van asielzoekers. De sfeer was over het algemeen erg goed tijdens de sessies. Toch kwam niet iedere deelnemer met een goed gevoel binnen. Sommigen waren tegen de opvang en vonden het lastig om dan randvoorwaarden te bespreken, anderen vonden het spannend om zich uit te spreken over zo'n beladen onderwerp. Ondanks deze spanningen zijn de gesprekken in de groepjes goed verlopen.

Achteraf toonden de meeste deelnemers zich positief over de dialoog, ook wanneer ze nog steeds negatief tegen de opvang zelf aankeken. De dialogsessies zijn gemiddeld met een 7,9 beoordeeld door de inwoners.

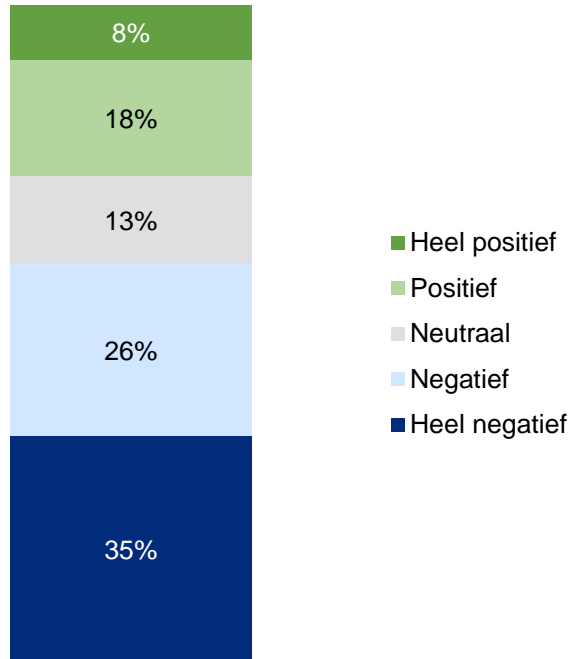
Movementem

Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

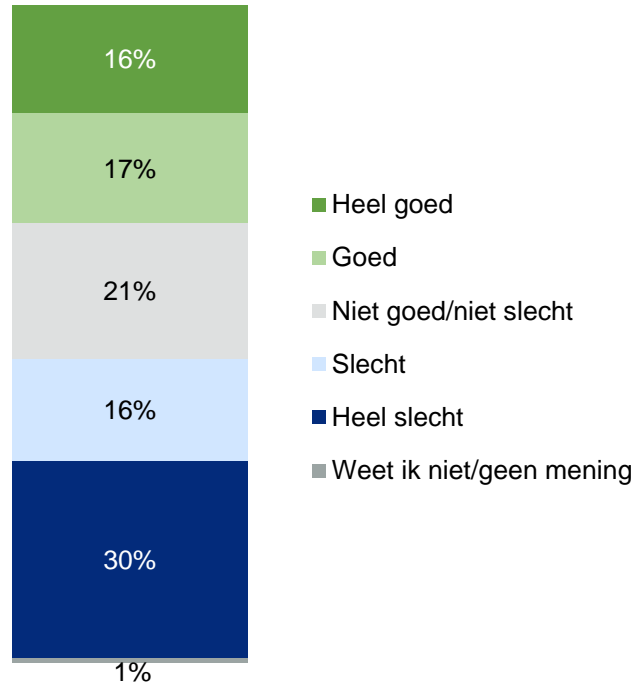


Resultaten

Hoe kijkt u aan tegen de opvang van asielzoekers in onze Nederlandse samenleving? (n=1.135)



Wat vindt u ervan dat de gemeente West Betuwe asielzoekers gaat opvangen? (n=1.135)



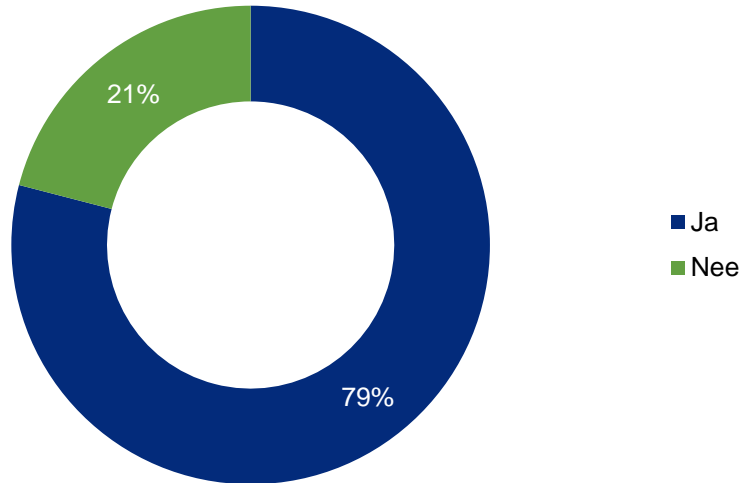
De respondenten hebben een toelichting gegeven op hun antwoord

Deze respondenten zien het als morele plicht/ onze verantwoordelijkheid om zorg te dragen voor asielzoekers. Ze vinden dat elke gemeente asielzoekers moet opnemen en vinden dat het eerlijk verdeeld moet worden door het hele land. Ook vinden ze dat iedereen zich veilig moet voelen en een menswaardige opvang moet krijgen.

Deze respondenten zien niet veel andere keuzes, omdat het wettelijk wordt verplicht om asielzoekers op te vangen binnen de gemeente West Betuwe. Ze zien daarom geen andere mogelijkheid dan asielzoekers zo goed mogelijk op te vangen. Ze maken zich vooral zorgen over de impact op de lokale gemeenschap, zoals gebrek aan huisvesting en de sociale samenhang.

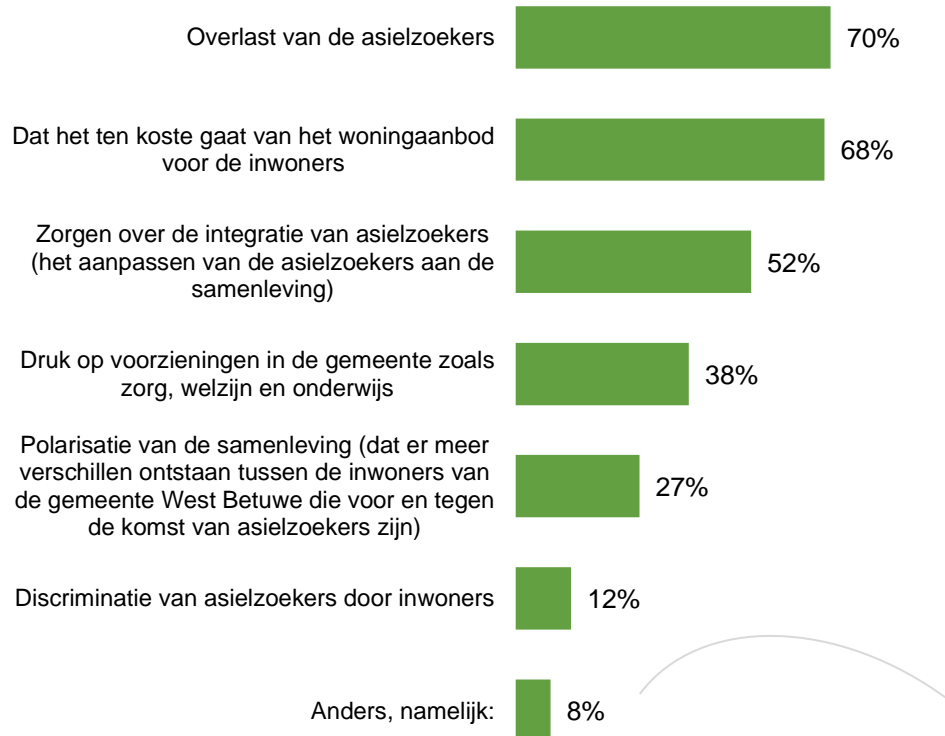
Deze respondenten zijn vooral bezorgd over de invloed van de opvang van asielzoekers binnen de gemeente, zoals: culturele spanningen en de veiligheid in hun buurt. Ze vinden dat er zorgvuldig naar het huidige beleid gekeken moet worden en dat op de eerste plaats rekening gehouden moet worden met de behoeften van de lokale gemeenschap en minder met de behoeften van asielzoekers. Daarnaast maken ze zich zorgen over het gebrek aan huisvesting voor de eigen inwoners binnen de gemeente.

Heeft u zorgen als het gaat om de opvang van asielzoekers in de gemeente West Betuwe? (n=1.135)



Welke zorgen heeft u over de opvang van asielzoekers in de gemeente West Betuwe? (n=879)

Maximaal 3 antwoorden mogelijk



De respondenten maken zich vooral zorgen om de veiligheid binnen de gemeente en vrezen een toename van criminaliteit en overlast. Daarnaast zijn er zorgen over de kosten die worden gemaakt bij de opvang van asielzoekers. Ook maken ze zich zorgen om de capaciteit bij de gemeente om de opvang goed te organiseren en te handhaven.

U geeft aan dat u zorgen heeft over: Wat is nodig om deze zorgen te verminderen?

Dit is een samenvatting van de genoemde antwoorden. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek

Overlast van de asielzoekers:

Er is een sterke roep onder de respondenten om strenger beleid (ongeveer 25% van de respondenten noemt dit bij deze zorg) . Zij willen het liefst dat asielzoekers die zich schuldig maken aan strafbare feiten teruggestuurd worden naar land van herkomst. Daarnaast zijn respondenten voorstander van intensief toezicht, meldpunten voor overlast en 24/7 beveiliging op locaties waar asielzoekers worden gehuisvest. Er wordt verder een aantal keer genoemd dat alleen gezinnen toegelaten moeten worden en alleen asielzoekers met een baan.

Eventuele oplossingen zouden kleinere opvanglocaties, grotere spreiding van asielzoekers en betere begeleiding zijn volgens de respondenten.

Dat het ten koste gaat van het woningaanbod:

Respondenten benadrukken dat de noodzaak voor voldoende huisvesting voor eigen inwoners op dit moment belangrijker is. Andere respondenten vinden dat er een duidelijk verschil moet komen tussen de asielzoekers (statushouders) die wel recht hebben op huisvesting.

Er worden door de respondenten een paar suggesties gedaan voor huisvesting, zoals containerwoningen of leegstaande gebouwen te gebruiken. Hiermee wordt er voldoende huisvesting gecreëerd voor eigen inwoners en voor de opvang van asielzoekers.

Zorgen over de integratie van asielzoekers:

Respondenten met deze zorgen noemen ook dat ze strengere maatregelen willen met betrekking tot de opvang en integratie van asielzoekers in Nederland. Zij pleiten voor meer politie om overlast te voorkomen en benadrukken het belang van werk en de Nederlandse taal voor integratie.

Ook wordt voorgesteld om asielzoekers meer over de Nederlandse geschiedenis, cultuur en normen bij te brengen. Er is tevens een wens om de verspreiding van asielzoekers te verbeteren om integratie te bevorderen en overlast te voorkomen.

Daarnaast is het belang van goede begeleiding en integratie van asielzoekers in de Nederlandse samenleving benadrukt. Er zijn namelijk zorgen geuit over mogelijke overlast door culturele verschillen. Intensieve begeleiding, het aanleren van de Nederlandse taal en het stimuleren van deelname aan de samenleving, inclusief werk, moet daarom bevorderd worden.

Druk op voorzieningen in de gemeente:

Er is door respondenten gezegd dat er eerst voor de behoeften van de huidige inwoners gezorgd moet worden. Verder wil men meer geld en middelen om de capaciteit van zorg, welzijn en onderwijs uit te breiden. Er is behoefte aan strengere regels, zoals verplichte inburgeringscursussen en meer controle op wie er gebruikmaakt van voorzieningen.

Het verspreiden van asielzoekers en het creëren van eigen voorzieningen voor hen is een mogelijke oplossing volgens deze respondenten.

U geeft aan dat u zorgen heeft over: Wat is nodig om deze zorgen te verminderen?

Dit is een samenvatting van de genoemde antwoorden. Alle antwoorden zijn te vinden in het bijlagenboek

Polarisatie van de samenleving:

Hierbij geven respondenten aan dat het belangrijk is dat de gemeente alle stemmen vanuit de samenleving meeneemt in het beleid. Daarmee kunnen ze duidelijk en transparant communiceren richting de inwoners. Ook vinden de respondenten belangrijk dat de inwoners erbij worden betrokken, goed worden voorgelicht over de situatie en dat er een beheersbare opvang van asielzoekers komt.

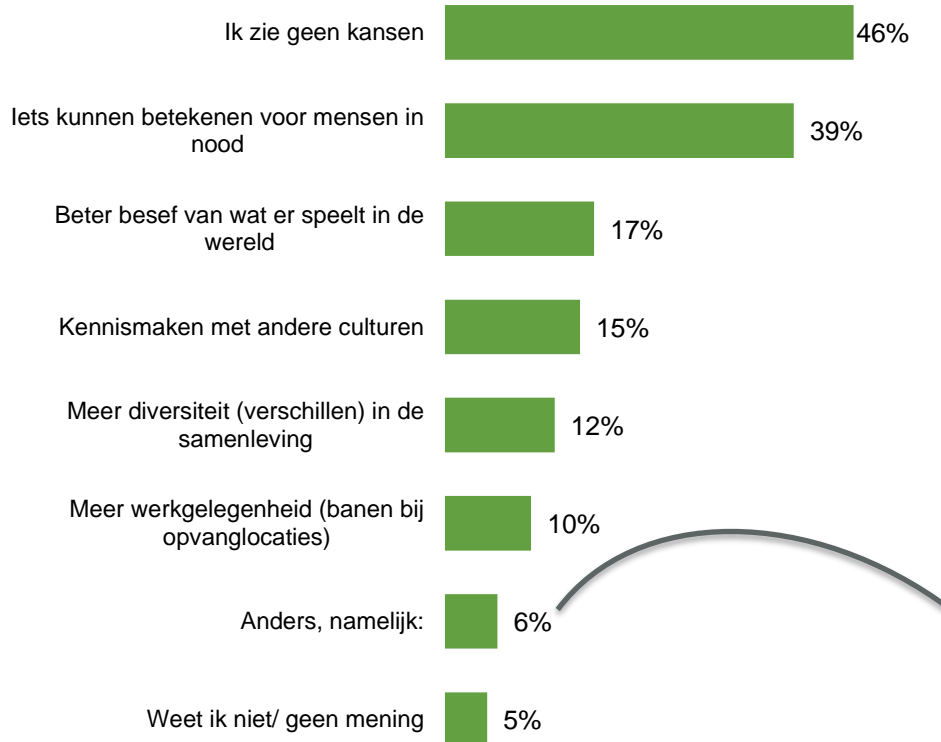
Als suggestie wordt nog genoemd om programma's met betrekking tot integratie te creëren.

Discriminatie van asielzoekers door inwoners:

Respondenten vinden het hierbij belangrijk dat er goede communicatie en integratie vanuit de gemeente komt voor de opvang van asielzoekers binnen de gemeente. Er moet duidelijke informatie verstrekt worden waarom mensen zijn gevlucht en hoe de opvang georganiseerd wordt. Daarnaast moet er aandacht zijn voor de integratie van asielzoekers binnen de gemeente. Dit kan met behulp van organisaties en buurtbewoners. Als laatst wordt genoemd dat de gemeente discriminatie richting de asielzoekers niet dient te tolereren.

Ziet u kansen als het gaat om de opvang van asielzoekers in de gemeente West Betuwe? (n=1.135)

Maximaal 3 antwoorden mogelijk



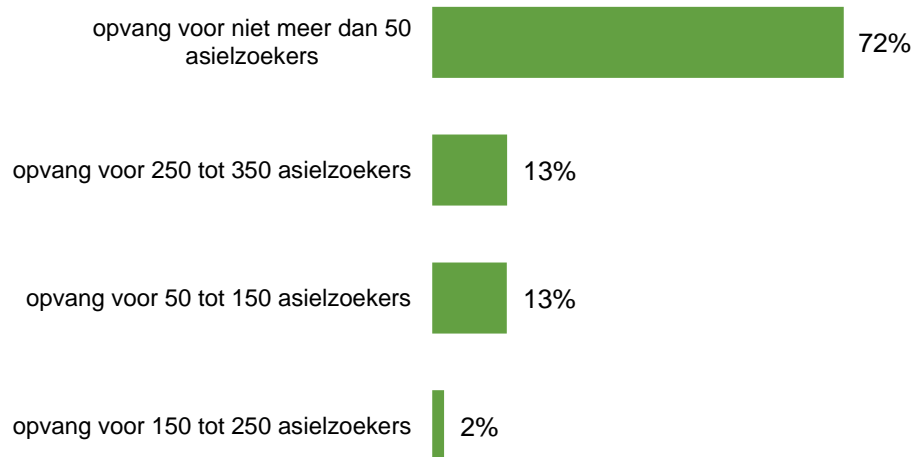
Bij anders, namelijk: zien de respondenten vooral mogelijkheden voor het bieden van werkgelegenheid aan asielzoekers. Hiermee kunnen ze helpen om de personeelstekorten op te vullen en de lokale economie te stimuleren. Ook wordt het belang van integratie en het leren van de Nederlandse taal benoemd, want ze zien het als verantwoordelijkheid van asielzoekers om zich aan te passen aan de gastmaatschappij.

We zijn benieuwd naar uw voorkeuren voor type locatie(s). We begrijpen dat kiezen soms lastig is, maar vragen toch of u een keuze wilt maken.

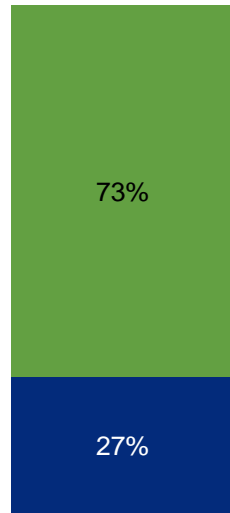
De gemeente West Betuwe moet nu 331 asielzoekers opvangen volgens de Spreidingswet.

Wat vindt u een goede grootte voor een opvanglocatie? (n=1.135)

Maximaal 3 antwoorden mogelijk

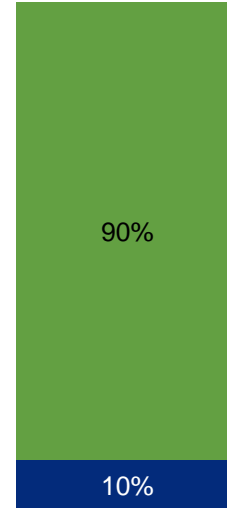


U gaf aan dat opvang voor niet meer dan 50 asielzoekers een goede grootte is voor een opvanglocatie. Vindt u dat nog steeds als dat betekent dat er meerdere opvanglocaties in de gemeente West Betuwe komen? (n=820)



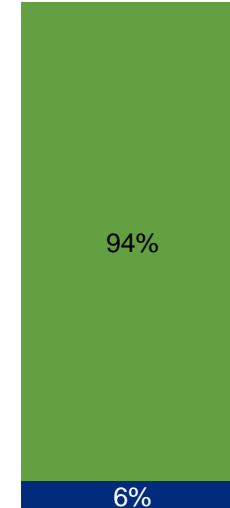
■ Nee ■ Ja

U gaf aan dat opvang voor 50 tot 150 asielzoekers een goede grootte is voor een opvanglocatie. Vindt u dat nog steeds als dat betekent dat er meerdere opvanglocaties in de gemeente West Betuwe komen? (n=153)



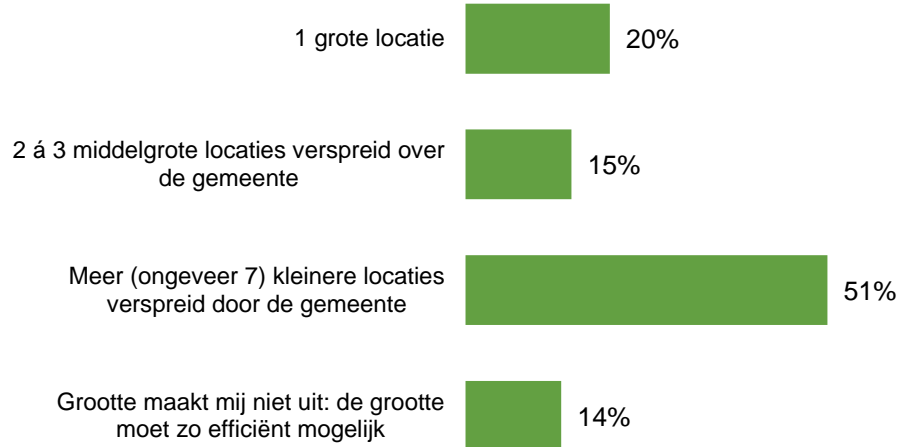
■ Nee ■ Ja

U gaf aan dat opvang voor 150 tot 250 asielzoekers een goede grootte is voor een opvanglocatie. Vindt u dat nog steeds als dat betekent dat er meerdere opvanglocaties in de gemeente West Betuwe komen? (n=24)



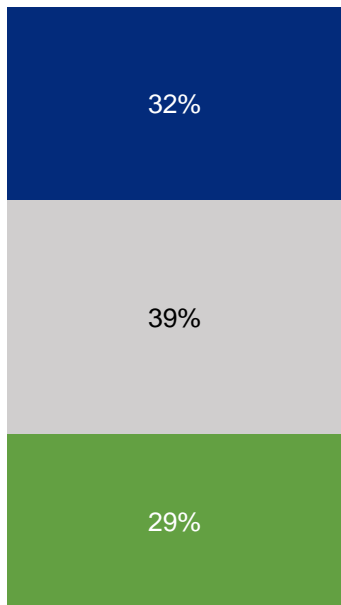
■ Nee ■ Ja

Hoe ziet u de locaties voor de opvang van 331 asielzoekers het liefst verspreid? (n=1.135)



Wat is volgens u de beste locatie / zijn dan de beste locaties om deze opvang te plaatsen?

U koos voor meer (ongeveer 7) kleinere locaties verspreid door de gemeente (n=615)



- In de kern(en)
- Aan de rand van de kern(-en)
- In het buitengebied

Dit is een samenvatting van de gekozen grootte en verspreiding van opvanglocaties per gebied:

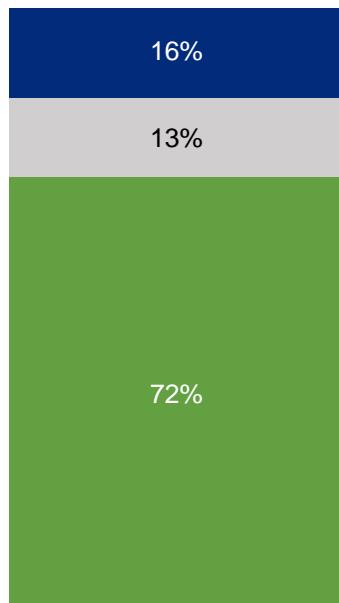
Meer kleinere locaties in de kernen:

Opvang in de kernen wordt het meest genoemd door respondenten als de beste optie vanwege betere integratiemogelijkheden, sociale contacten en toegang tot voorzieningen, zoals winkels. Ze zijn tegen het 'wegstoppen' van asielzoekers in afgelegen buitengebieden, omdat dit de integratie bemoeilijkt en isolatie kan veroorzaken.

Kleinere opvanglocaties worden geprefereerd boven grootschalige opvang, omdat dit de integratie en acceptatie in de samenleving bevordert. Het verspreiden van asielzoekers over verschillende locaties in de gemeente wordt als wenselijk gezien om overlast te beperken en integratie te bevorderen.

Wat is volgens u de beste locatie / zijn dan de beste locaties om deze opvang te plaatsen?

U koos voor 1 grote locatie (n=207)



- In de kern(en)
- Aan de rand van de kern(-en)
- In het buitengebied

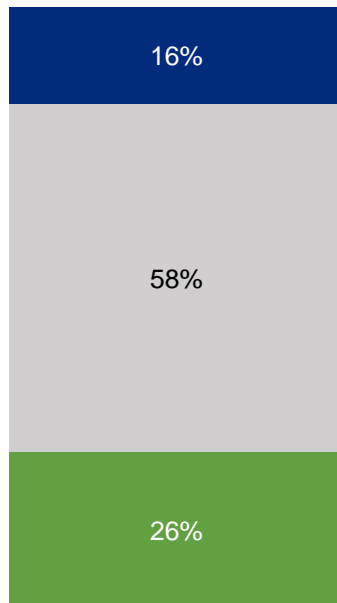
Dit is een samenvatting van de gekozen grootte en verspreiding van opvanglocaties per gebied:

1 grote locatie in het buitengebied:

Bezorgdheid over overlast, veiligheid en integratie speelt een grote rol in de standpunten van respondenten. Velen willen de asielzoekers zo ver mogelijk van bewoonde gebieden plaatsen om overlast te minimaliseren. Zij zijn voorstanders van één grote, afgesloten opvanglocatie in een weiland. Dit zou overlast in de kernen voorkomen en zorgen voor beter toezicht.

Wat is volgens u de beste locatie / zijn dan de beste locaties om deze opvang te plaatsen?

U koos voor 2 á 3 middelgrote locaties verspreid over de gemeente (n=169)



- In de kern(en)
- Aan de rand van de kern(-en)
- In het buitengebied

Dit is een samenvatting van de gekozen grootte en verspreiding van opvanglocaties per gebied:

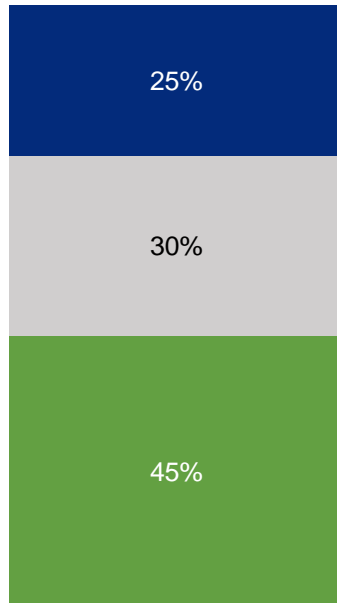
2 á 3 middelgrote locaties aan de rand van de kern(en):

Opvang aan de rand van de kernen noemen respondenten een compromis tussen toegankelijkheid tot voorzieningen en het verminderen van mogelijke overlast in de kernen zelf.

Voorstanders van opvang aan de rand van de kernen benadrukken de toegankelijkheid tot voorzieningen en de mogelijkheid tot integratie.

Wat is volgens u de beste locatie / zijn dan de beste locaties om deze opvang te plaatsen?

U koos voor grootte maakt mij niet uit: de grootte moet zo efficiënt mogelijk (n=144)



- In de kern(en)
- Aan de rand van de kern(-en)
- In het buitengebied

De gemeente moet een keuze maken om de opvang van asielzoekers goed te regelen. Beantwoord de volgende vragen alsof u de gemeente West Betuwe bent.

Wat vindt u, als gemeente, belangrijk voor de opvang van asielzoekers?
(n=1.135) Kies maximaal 3 antwoorden



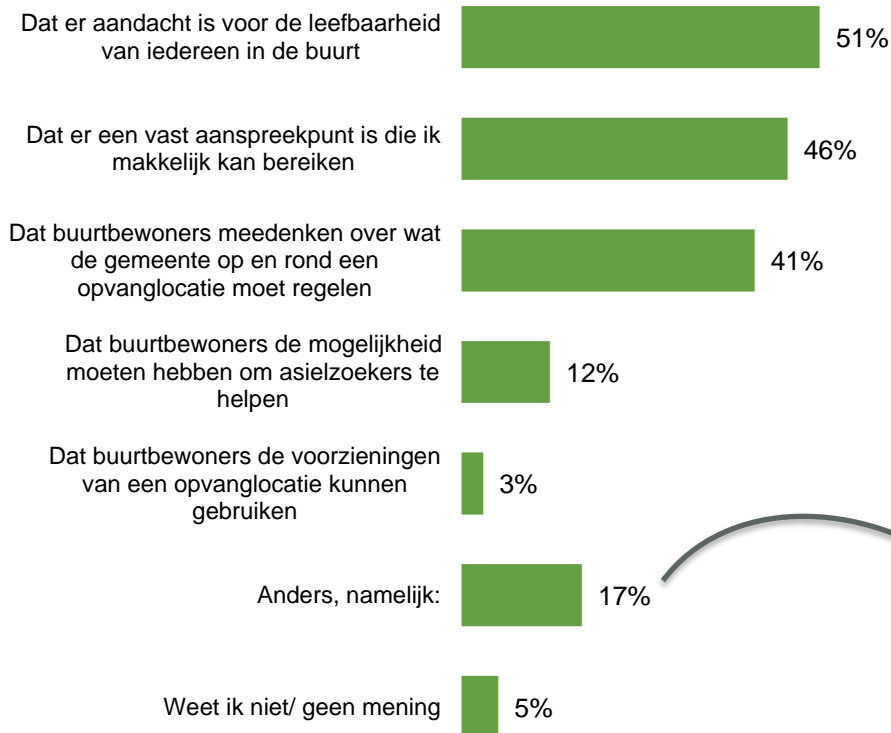
Bij anders, namelijk: worden door respondenten verschillende meningen benoemd over de opvang van asielzoekers in de gemeente. Sommige respondenten vinden het belangrijk dat er vooral aandacht besteed wordt aan veiligheid en integratie van asielzoekers binnen de samenleving. Andere respondenten maken zich zorgen dat er niet voldoende rekening gehouden wordt met de lokale gemeenschap.

De gemeente zorgt ervoor dat de opvang schoon, heel en veilig is. Waar moet de gemeente West Betuwe verder aandacht aan besteden bij de opvanglocaties? (n=725) *Verdeel 60 punten over de 3 onderwerpen hieronder. Hoe belangrijker u het onderwerp vindt, hoe meer punten u eraan geeft. U mag alle punten gelijk verdelen, maar u mag een onderwerp ook 0 punten geven. Zorg ervoor dat alle gegeven punten precies optellen tot 60 punten. Als u 0 punten geeft, moet u ook een 0 invoeren.*

Onderwerp	Gemiddeld aantal punten
Dat er genoeg te doen is voor kinderen en jonge vluchtelingen	26.1
Dat er genoeg mogelijkheden zijn voor inwoners om in contact te komen	17.5
Dat er genoeg te doen is voor asielzoekers voor ontspanning en vermaak	16.3

Stel, er komt een opvanglocatie in uw buurt.

Wat moet er goed geregeld zijn als een opvanglocatie in uw buurt komt?
(n=1.135) Kies maximaal 2 antwoorden



Bij anders, namelijk: de respondenten maken zich zorgen over de mogelijke komst van een opvanglocatie in hun buurt. Daarbij noemen ze verschillende maatregelen die genomen kunnen worden voor het minimaliseren van overlast en het waarborgen van de veiligheid. Ze vinden dat de inzet van politie verhoogd moet worden in de buurt van de locatie, dat buurtbewoners voldoende inspraak krijgen en de gemeente hier een actieve rol in gaat spelen.

Wilt u nog iets kwijt over de opvang van asielzoekers in de gemeente West Betuwe?

De respondenten hebben verschillende meningen en ideeën als het gaat om de opvang van asielzoekers in de gemeente West Betuwe.

Een groep (die bij eerdere vragen ook negatief was) geeft bij deze vraag nogmaals aan negatief tegenover de komst van asielzoekers te staan. Zij zijn het in veel gevallen ook niet eens met de spreidingswet en zijn van mening dat de opvang van vluchtelingen niet opgelegd dient te worden.

Sommige respondenten zijn bezorgd over de impact binnen de gemeente bij het opvang van asielzoekers. Daarbij geven ze vooral aan dat ze zich zorgen maken over de huisvesting, integratie binnen de gemeente en veiligheid.

Andere respondenten willen de asielzoekers van harte welkom heten in de gemeente en ze helpen integreren binnen de samenleving. De respondenten vinden het belangrijk dat er duidelijke communicatie en transparantie hierover is vanuit de gemeente tegenover de inwoners.

Ook vinden respondenten het belangrijk dat er gekeken wordt naar voorbeelden van andere gemeenten hoe ze succesvol asielzoekers hebben opgevangen in het verleden. Hierbij is een zorgvuldig en duidelijk proces nodig.

Wat kunnen buurtbewoners betekenen voor een opvanglocatie in uw buurt?

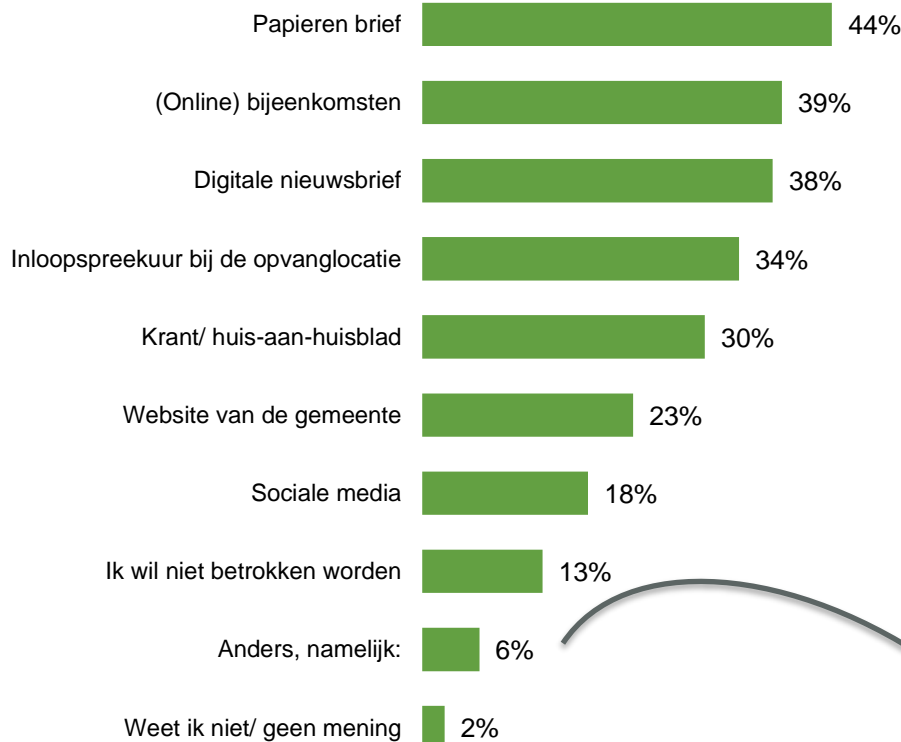
De respondenten hebben verschillende meningen over hoe buurtbewoners iets kunnen betekenen voor een opvanglocatie in hun buurt. Ze vinden het vooral belangrijk dat de asielzoekers goed integreren in de samenleving. Hier willen ze graag een rol in spelen door o.a. helpen met het leren van de Nederlandse taal en normen en waarden.

Andere respondenten vinden het contact tussen de asielzoekers en buurtbewoners belangrijk en dat ze voldoende betrokken worden door de gemeente in het proces.

Ook geven ze aan dat het belangrijk is dat er duidelijk gecommuniceerd wordt tussen de gemeente en buurtbewoners over eventuele overlast en samen kijken naar oplossingen.

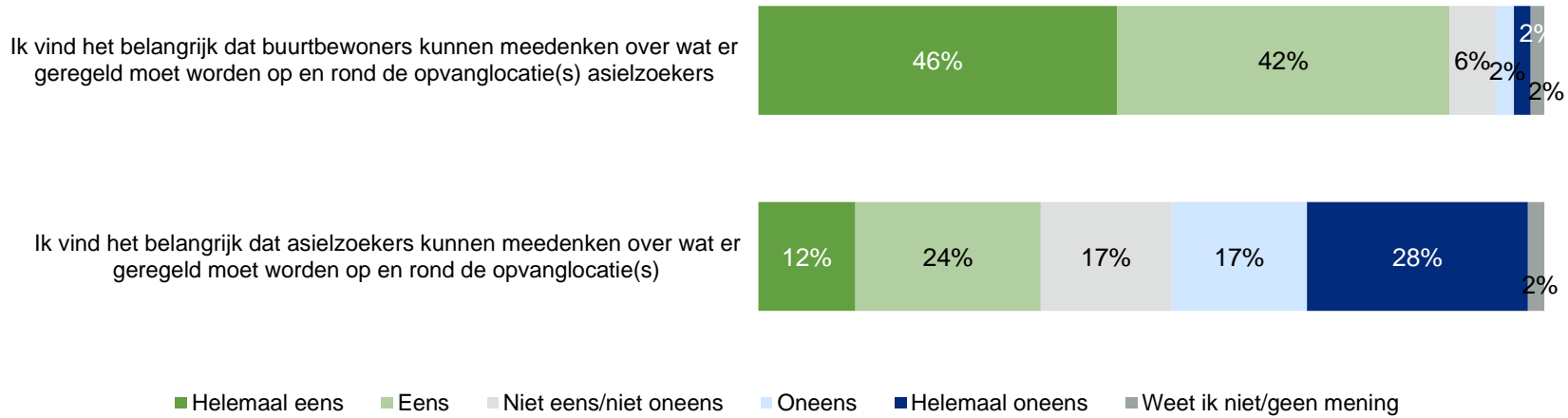
Andere respondenten willen geen rol spelen voor de opvanglocatie in hun buurt en zijn om verschillende redenen tegen een opvanglocatie in hun buurt.

Stel, er komt een opvanglocatie in uw buurt. Hoe wilt u betrokken worden? (n=1.135) Meer antwoorden mogelijk



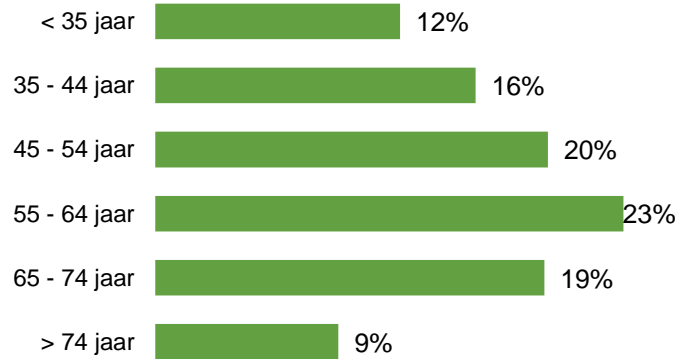
Bij anders, namelijk: respondenten hebben behoefte aan de betrokkenheid en transparantie van de gemeente over de besluiten over de opvang van asielzoekers. Voorbeelden die genoemd worden zijn: informatieavonden, informatie verspreiden via huis-aan-huisbladen en een vast contactpersoon binnen de gemeente.

Wat vindt u van de uitspraken hieronder? (n=1.135)

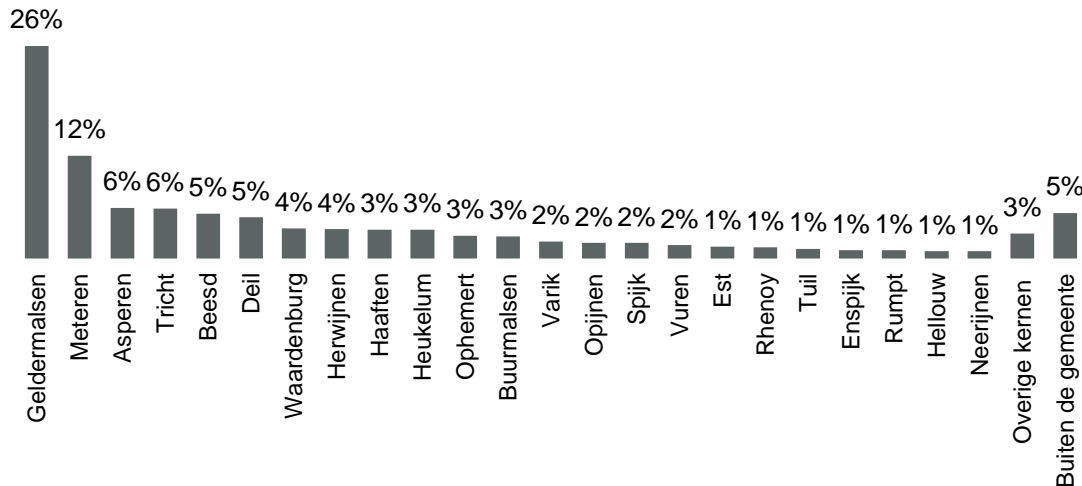
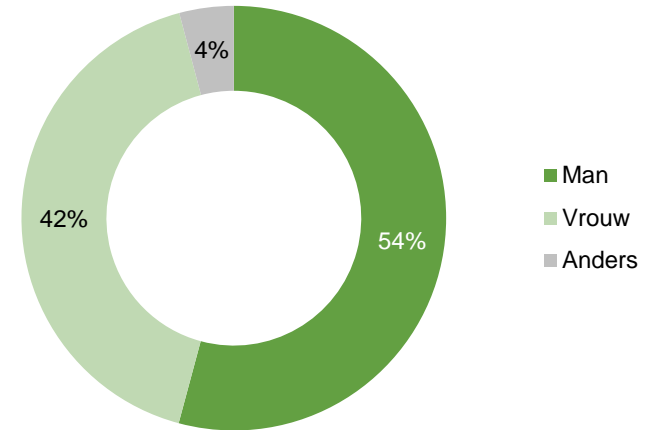


Bijlagen kwantitatief onderzoek

Leeftijd (n=1.135)



Geslacht (n=1.135)



Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Op deze pagina staan ongewogen resultaten. De rest van de rapportage zal gewogen resultaten bevatten. Meer informatie over de weging staat in bijlage 2 weergegeven. De resultaten zijn niet geheel representatief over kern. Zo is er een lichte oververtegenwoordiging van inwoners uit Geldermalsen.

De ingevulde vragenlijsten van respondenten die buiten de gemeente wonen zijn niet meegenomen in de analyse.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Elke steekproef geeft afwijkingen ten opzichte van de werkelijkheid, maar de uitkomsten moeten een zo goed mogelijk beeld geven van de populatie. In kwantitatief onderzoek is het gebruikelijk om te spreken van een statistisch betrouwbaar verschil, als de afwijking zo groot is dat deze niet door toeval wordt veroorzaakt. Het betrouwbaarheidsniveau is gedefinieerd als 1 (100%) minus het significantieniveau. Het is gangbaar uit te gaan van een significantieniveau van 5%. Dan is er sprake van een betrouwbaarheidsniveau van 95%. Dat wil zeggen dat, als het onderzoek op dezelfde wijze en op hetzelfde moment zou worden herhaald, de uitkomsten in 95% van de gevallen hetzelfde beeld zouden geven.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied van waarden aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. Een foutmarge van bijvoorbeeld 5%, betekent dat de werkelijke waarde van de totale populatie 5% hoger of lager kan liggen dan de waarde van de steekproef. Concreet: indien een onderzoeksuitkomst van de steekproef aangeeft dat 50% van de respondenten een rapportcijfer 8 geeft voor een bepaald aspect, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 5% boven of 5% onder deze 50%, ofwel tussen de 45% en 55%. Een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid in dit onderzoek

Met het omvangrijke aantal respondenten dat heeft deelgenomen (1.135) kunnen met 95% betrouwbaarheid en 2,85% nauwkeurigheid uitspraken worden gedaan op een algemeen niveau. De hoge betrouwbaarheid en nauwkeurigheid maken de data geschikt voor verdere analyses.

Weging

Binnen dit panelonderzoek zijn de resultaten gewogen naar leeftijd. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van de niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat, personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1.

Vanwege de ondervertegenwoordiging van respondenten jonger dan 35 jaar, krijgt een respondent uit deze groep bijvoorbeeld weegfactor 2,15 en een respondent tussen de 55 en 64 jaar (die oververtegenwoordigd is) weegfactor 0,75. Weegfactoren mogen niet te groot zijn (een groep in een steekproef met een aandeel van bijvoorbeeld 5%, kan niet worden 'opgeblazen' tot 50%). Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 en een minimale weegfactor van 0,5 gehanteerd. Indien gewenst kan de tabel met alle gehanteerde weegfactoren opgevraagd worden.

Door de weging zijn de resultaten representatief over leeftijd.

Dialogosessies

*Opvang en huisvesting van
asielzoekers*

Aanleiding

In de enquête konden inwoners kenbaar maken of ze geïnteresseerd waren om door te praten over de uitkomsten. In zes dialoogsessies die goed waren verspreid over de gemeente zijn we in gesprek gegaan met inwoners.

Er hebben 166 inwoners deelgenomen aan de dialoogsessies. In de dialoogsessies hebben we een live peiling gedaan, hebben de wethouder en projectleider de gemeentelijke opgave vanuit de Spreidingswet uiteen gezet, en hebben we de belangrijkste uitkomsten van de enquête gepresenteerd. Vervolgens zijn de deelnemers in kleine groepen in gesprek gegaan. Die gesprekken gingen niet over de vraag of er vluchtelingen moeten worden opgevangen (want dat is een wettelijke taak) en ook niet over mogelijke locaties (want zover is de gemeente nog niet), maar wel over de criteria en randvoorwaarden die mensen daarbij belangrijk vinden. De input gebruikt de gemeente om de meest geschikte locaties te vinden.

De deelnemers zijn onderverdeeld in groepjes van 6 tot 10 deelnemers. Elk groepje is begeleid door een gespreksbegeleider. De deelnemers kregen allemaal de kans om hun gevoelens en ideeën te delen door deze op flipovers en post-it briefjes te schrijven en in de groep te bespreken. Na onderlinge gesprekken onder begeleiding van de gespreksbegeleiders hebben de deelnemers hun punten verder aangescherpt. De input is door de gespreksbegeleiders vastgelegd op flipovers en is bevestigd door de deelnemers. Vervolgens is de input gecodeerd door Maatschap voor Communicatie en Movementem en uitgewerkt tot het volgende verslag.

In het verslag zijn de belangrijkste ideeën per thema beschreven. Alle ideeën van de deelnemers van de dialoogsessies staan in het bijlagenboek.

Locaties, aanmeldingen en live peiling

Locatie	Rhenoy	Waardenburg	Ophemert	Geldermalsen	Heukelum	Vuren
Datum	15-05-2024	16-05-2024	21-05-2024	22-05-2024	23-05-2024	27-05-2024
Deelnemers	42	36	26	44	9	9
Mening over opvang (1-10) (1=heel negatief, 10 heel positief)	6,1	6,6	7,1	5,9	8,3	7,3
Cijfer dialoogsessie (1=heel negatief, 10 heel positief)	7	8,1	8,1	6,6	8,3	9

Locatie (35 ideeën)

Rondom de **locatie voor de opvang** zijn de volgende **drie randvoorwaarden** in deze volgorde het vaakst genoemd:

- **Het aantal opvangplekken moet zich verhouden tot de bevolkingsgrootte en de voorzieningen van de nabije dorpskern.** Daarbij wordt de angst dat te grote opvang voorzieningen zal overbelasten of de sociale cohesie van het dorp zal aantasten vaak genoemd.
- **Kleinschaligheid in de vorm van een maximaal aantal plekken.** Het getal 50 wordt het meest aangehaald, getallen tussen de 15 en 70 zijn ook genoemd. Een algemene zorg is dat, los van de verhouding tot het inwoneraantal en de voorzieningen, grote groepen slechter zullen integreren of problemen veroorzaken.
- **De locatie moet dichtbij de kern zijn** om segregatie en de ontoegankelijkheid van voorzieningen te voorkomen. De meningen zijn verdeeld over of een locatie desnoods in het centrum ook acceptabel zou zijn.

Grote opvang om veiligheid en voorzieningen efficiënter te regelen en zorgen rondom het effect op de woningmarkt zijn ook meerdere malen, maar minder vaak, voorbij gekomen.

Concrete ideeën/vragen

- Kleinschalig is doorgaans duurder, maar als de opvang echt beter is, is dat ook veel waard. Zijn grote locaties dan niet juist relatief duur als de omwonenden er kwalitatief slechte opvang voor krijgen?
- Kosten grotere locaties op termijn niet meer omdat er kans is op meer onrust of overlast?
- Kleinschalige opvang in kleine kernen kan ook geld besparen want daar heb je sociale controle en vrijwilligers, dat maakt het goedkoper.

Integratie (30 ideeën)

De deelnemers vallen op dit punt breed genomen uiteen in twee groepen.

- **Beide groepen** benadrukken met klem dat zij **het leren van de taal** als fundamenteel beschouwen, met soms de toevoeging van onderwijs op het gebied van normen, waarden en cultuur.
- De ene groep benadrukt de **eigen verantwoordelijkheid** van de asielzoekers om te integreren. Zij zien (**vrijwilligers**)werk als een belangrijk integratiemiddel en als tegenprestatie voor de opvang, wat aan hun rechtvaardigheidsgevoel raakt.
- De andere groep kijkt meer naar hoe zij **zelf de asielzoekers bij hun lokale gemeenschap** kunnen **betrekken** via **informele contactmomenten** zoals kennismakingen en sportevenementen. Zij zien een rol voor de gemeente om dit te faciliteren, al dan niet via subsidie.

Concrete ideeën

- Stimuleer de lokale kracht voor het organiseren van informele contactmomenten door aan te kondigen wat voor subsidies er beschikbaar zijn.
- Organiseer kennismakingsgesprekken wanneer er nieuwe asielzoekers op de opvanglocaties aankomen of rondleidingen voor bewoners op nieuwe locaties.

Communicatie & participatie (25 ideeën)

De ideeën en gevoelens rondom communicatie & participatie vallen uiteen in **drie thema's**:

- **De rol van communicatie & participatie:** Deelnemers benadrukten stevig dat communicatie cruciaal zal zijn voor de verhouding tussen de gemeente en de bewoners. Als de gemeente uitstraalt niet te doen wat zij communiceert of actie onderneemt zonder te communiceren kan dit het vertrouwen serieus schaden. Anderzijds gaven bewoners aan dat zij ook inzien dat zij de gemeente een eerlijke kans moet geven en dat communicatie de band kan versterken.
- **De inhoud van communicatie & participatie:** Het is belangrijk dat de gemeente communiceert over hoe de uitvoering en besluitvorming rondom opvang verloopt, met nadrukkelijk aandacht voor de rol van het participatietraject daarin.
- **De vorm van communicatie & participatie:** Deelnemers hechten veel waarde aan regelmatige communicatie, voor, na en tijdens het organiseren van de opvanglocaties, met aandacht voor begrijpelijk taalgebruik. Wat betreft de middelen zijn email, digitaal, papier, lokale media, maar ook bezoeken en informatieavonden voor omwonenden benoemd.

Concrete ideeën

- Zet het medium Kontakt in, mogelijk via een vaste rubriek waar alle updates in worden gegeven.
- Organiseer een bredere dialoog over faciliteiten om zorgen die aan de opvang kleven te bespreken, bijvoorbeeld over de huizenmarkt.
- Communiceer ook over hoe de opvang gaat als die eenmaal plaatsvindt en loopt, laat daarbij het menselijke verhaal zien van individuele omwonenden en asielzoekers.

Locatie- en opvangmanagement (24 ideeën)

- **Eén aanspreekpunt:** voor omwonenden en asielzoekers per opvanglocatie is verreweg het meest genoemd. Het aanspreekpunt zou idealiter lokaal aanwezig en 24/7 bereikbaar zijn om veiligheid te garanderen en harmonieus contact tussen de bewoners, gemeente en asielzoekers te faciliteren.
- **Deelnemers vinden het verder belangrijk dat expertise en gedegen onderzoek worden ingezet.** Bewoners hechten hier waarde aan, deels zodat zij het gevoel hebben dat de gemeente weloverwogen keuzes maakt en hun zorgen rondom de opvang serieus neemt. Genoemde zorgen waren onderling conflict tussen asielzoekers op basis van culturele verschillen, verschillende behoeften naar verschillende huishoudensamenstelling van vluchtelingen en psychosociale hulp.

Concrete ideeën

- Zet statushouders in om asielzoekers te helpen landen.
- Leer van andere gemeenten, expertorganisaties en andere eerdere vormen van opvang.
- Ga zorgvuldig om met het dilemma dat er conflicten kunnen ontstaan als mensen met verschillende culturele achtergronden met elkaar moeten wonen in leven. Je wilt daarbij wel uitstralen dat we in Nederland respect hebben voor iedereen, los van achtergrond of afkomst.

Voorzieningen (24 ideeën)

Bij het onderwerp locatie is een ondergrens voor wat betreft aanwezige voorzieningen als randvoorwaarde genoemd. **De meeste genoemde minimale voorzieningen zijn:**

- De mogelijkheid om de taal te leren.
- Basisvoorzieningen zoals onderwijs, zorg en bereikbaarheid met fiets of OV.
- Dagbesteding zoals sporten, muziekles of kookles.

Deelnemers die integratie als aandachtspunten noemen, verwachten vaak dat de aanwezigheid en beschikbaarheid van voorzieningen hier een belangrijke rol in zou spelen. Sommigen voorzien dat gebrekkige voorzieningen zouden leiden tot beperkt contact tussen asielzoekers en bewoners, en tot verveling bij de asielzoekers met overlast als gevolg. Sommige deelnemers voorzien tevens dat een onrechtvaardigheidsgevoel kan ontstaan als inwoners het idee krijgen dat de gemeente zich harder inzet voor de behoeften van asielzoekers dan voor bewoners of als bestaande voorzieningen onder druk komen te staan.

Andere Concrete ideeën/vragen

- Stel nieuwe voorzieningen ook beschikbaar voor bewoners.
- Benut kansen voor de dorpskernen (gezinnen vooral plaatsen bij kernen met leerlingentekorten op de lokale school, of een buslijn opnieuw laten rijden in slecht bereikbare kernen als daar opvang komt).
- Welke faciliteiten hebben mensen van verschillende culturele achtergronden nodig? Is er een type kerk of moskee nodig?

- Leer de mensen fietsen, dat is een mooi stukje integratie én vergroot hun mobiliteit.
- Zet lokale ondernemers in wanneer faciliteiten gebouwd of verbeterd moeten worden.

Veiligheid (24 ideeën)

Veiligheid is als zorg genoemd, maar de concrete gevoelens en adviezen hebben vaak meer raakvlak met de andere thema's zoals opvangmanagement (met expertise om locaties te beheren om overlast te voorkomen), de locatie (niet te ver van de kern om sociale controle te bewerkstelligen), of voorzieningen (verveling tegengaan om overlast te voorkomen). Concreet is ook nog wel op gewezen dat mensen nu ook al een gebrek ervaren aan handhavingcapaciteit bij de politie, en dat het toevoegen van een wijkagent zowel een bonus kan zijn voor de bewoners als kan helpen vreedzaam contact te waarborgen.

Sfeer & kanttekeningen

De sfeer was over het algemeen erg goed tijdens de sessies. Toch kwam niet iedere deelnemer met een goed gevoel binnen. Sommigen waren pontificaal tegen de opvang en vonden het lastig om dan randvoorwaarden te bespreken, anderen vonden het spannend om zich uit te spreken over zo'n beladen onderwerp.

Ondanks deze spanningen zijn de gesprekken in de groepjes goed verlopen. Achteraf toonden de meeste deelnemers zich positief over de dialoog, ook wanneer ze nog steeds negatief tegen de opvang zelf aankeken.

Een belangrijk kanttekening is dat naar schatting rond de 15% van de deelnemers fel tegen de opvang is. Zij hadden negatieve persoonlijke ervaringen met asielzoekers, koppelden hun kijk op de opvang aan wantrouwen tegen de gemeente of onvrede met het overheidsbeleid en de uitvoering daarvan in het algemeen.

De rellen van 2015 en de woorden 'oud zeer' kwamen met name in Geldermalsen vaak ter sprake. Binnen de kaders van de dialoog hielden ook deze deelnemers zich inhoudelijk meestal toch bezig met randvoorwaarden van opvang. Daardoor komt dit negatieve sentiment in dit rapport weinig terug. Om geen vertekend beeld te geven en ook deze zorgen en ervaringen te erkennen wordt de aanwezigheid daarvan middels deze kanttekening benadrukt.